

[Elgaard.]

rørende Byens bygningsmæssige Udvikling ind paa den moderne Tanke, som sikkert har sin Berettigelse, at man helst vil have Beboelsesbygningerne placeret i Kvarterer for sig, Forretningsbygningerne i Kvarterer for sig og Fabriksbygningerne i Kvarterer for sig. I enkelte svenske Byer er man, saa vidt mig bekendt, endog gaaet et Skridt videre, saaledes at man baade har Fabrikskvarterer med høje Bygninger og Fabrikskvarterer med lave Bygninger.

Der er i det hele taget sket en meget betydende Ændring i Sammenligning med Fortidens Byggeforskel og Byggemetoder, en Ændring, som Lovforslaget da ogsaa tager det fornødne Hensyn til.

Vedrørende Spørgsmaalet om høj eller lav Bebyggelse vil jeg gerne sige, at selv om jeg ikke har den Opfattelse, at man i Danmark skal stræbe efter at opføre Skykrabere, mener jeg dog, at der med god Grund i Lovforslaget kunde have været givet en noget videre Adgang for Højbebyggelse, end Tilfældet er. Jeg tænker her først og fremmest paa, at der inden for vor Hovedstads Omraade er Grunde, som er meget kostbare, og at der udmærket godt kan tænkes Forretningsbygninger, rene Kontorlokalebygninger o. s. v., hvor Højbebyggelsen ikke vilde være til Gene, naar der ikke var Tale om, at Mennesker skulde bo der, men kun om, at de skulde arbejde der, og at man ved Højbebyggelse kunde faa udnyttet de dyre Grunde fuldt saa godt som ved den lave Bebyggelse. Jeg vil endvidere gerne sige vedrørende Storbyens Udvikling, at vistnok en lille Deputation fra Københavns Borgerrepræsentation har foretaget en Rejse til England og studeret Udviklingen derovre paa dette Omraade, specielt med Henblik paa Havebyer, eller hvad man nu kalder dem, og der er vel heller ikke Tvivl om, at der er megen Forstaaelse af, ogsaa inden for Lovgivningsmagten, at Hovedstadens Befolkning, naar Forholdene i øvrigt gør det muligt, bør spredes over større Arealer, saa at Befolkningen kan faa let Adgang til Lys og Luft og Skov og Sø, og hvad man nu har at byde paa inden for en kortere eller længere Afstand.

Vedrørende dette Lovforslag vil jeg i øvrigt sige, at paa et Omraade som dette, hvor man foretager saa omfattende Reguleringer, som man maa forudse skal foretages, naar denne Lov er gennemført, og de Institutioner, der skal være med til administrativt at føre den ud i Livet, skal tilrettelægge den kommende Udvikling for vor Hovedstads Vedkommende, kan Æn-

dringer komme til at betyde en værdiskabende Udvikling, men sikkert ogsaa paa visse Omraader en værdiforringende Udvikling. Der er her visse Ting, som jeg mener, vi under Udvalgsbehandlingen maa have nærmere belyst og undersøgt; det vilde f. Eks. være af Betydning, om man kunde pege paa, hvor man først vil prøve paa at realisere Lovforslagets Princip, og hvilke Forhold man da bliver stillet over for.

Jeg vil gerne nævne et Spørgsmaal, som ogsaa blev berørt af den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (J. Chr. Jensen), nemlig dette, at med Hensyn til en Række af de Afgørelser, der træffes enten af den ene eller den anden Kommission, og hvor der vedrørende de Foranstaltninger, der skal foretages i Forbindelse med Lovforslagets Praktisering, opstaar Uenighed mellem de interesserede Parter, henviser Lovforslaget Spørgsmaalet til den højtærede Indenrigsministers endelige Afgørelse. Jeg vil gerne vedrørende dette Forhold stille det Spørgsmaal, om der ikke i Forbindelse med de meget betydende Problemer, som Lovens Udførelse i Praksis vil rejse paa en Række Omraader, bør være Mulighed for Appel. Jeg anerkender selvfølgelig, at Hovedstadens Kommunalbestyrelse gennem de Institutioner, der varetager Kommunens Interesser paa disse Omraader, bør have en væsentlig Indflydelse paa de Spørgsmaal, som Lovforslaget giver Bestemmelser for, men mon der alligevel ikke i Forbindelse med Afgørelsen af saa vigtige Ting kan opstaa Tilfælde af Uoverensstemmelse mellem, lad os sige paa den ene Side Grundejerne, paa den anden Side Kommunen gennem sine Institutioner — hvor altsaa Indenrigsministeren staar som den endelige Afgører af Uenigheden —, hvor det vilde være rimeligt og billigt og i Virkeligheden tilfredsstillende for begge Parter, hvis Sagen kunde indankes for Domstolene. Jeg vil gerne fremføre denne Tanke, og jeg synes, jeg har nogen Ret til det, hvis jeg drager en Sammenligning med den Adgang til retslig Afgørelse, som vi har inden for det Omraade, der omfattes af Lejeloven. Jeg rejser altsaa dette Spørgsmaal, men er ogsaa paa dette Omraade rede til at høre eventuelle Modargumenter under den kommende Udvalgsbehandling. Jeg kunde altsaa ønske, at der paa de Omraader, hvor det er Indenrigsministeren, der har det sidste Ord, naar det virkelig drejer sig om betydende Ting, som der er Uenighed om, blev givet Adgang til Appel til Domstolene.

Det vil ikke være vanskeligt med Hensyn til dette Lovforslag at pege paa saa-